

1

BELFAST

Ronald Koeman kiest voor zekerheid. De wedstrijd van het Nederlands elftal in een waterkoud Belfast is bijna afgelopen. Het is zaterdag 16 november 2019, 22.31 uur Nederlandse tijd. Noord-Ierland–Nederland staat in de negentigste minuut nog op 0-0. Een verdwaald schot, een kopbal uit een corner of een snelle counter van de Noord-Ieren en Nederland kan kwalificatie op die dag op zijn buik schrijven. Maar toch weten voetballiefhebbers dan al dat Oranje erbij zal zijn op het EK. De fans zien Nathan Aké aan de zijlijn staan. Hij maakt zich op om voor Ryan Babel in het veld te komen. Het kan niet meer misgaan.

Eerder die dag gaat het niet over Aké of over Babel, maar over Memphis Depay, Georginio Wijnaldum en Steven Berghuis. Depay en Wijnaldum zitten in de ziekenboeg. De aanvaller kampt met hamstringklachten en de middenvelder met griep. Ze zijn erg belangrijk voor dit Nederlands elftal. In de zes voorgaande kwalificatieduels scoorden ze respectievelijk zes en vijf keer. Gezamenlijk namen ze zo elf van de negentien Oranjedoelpunten voor hun rekening.

In de zaterdagkrant van het *Algemeen Dagblad* staan beide spelers in de ‘vermoedelijke opstelling’. Maar ze spelen niet. Ronald Koeman laat fitheid prevaleren. In de persconferentie een dag voor de wedstrijd zegt hij: ‘Of ik bereid ben om risico’s te nemen? Voor een speler die niet honderd procent fit is, ligt dat ook aan het type blessure. Als het de finale van een EK of WK was geweest, aan het einde van het seizoen, dan had ik er misschien ook iets anders in gestaan dan nu.’

De bondscoach kiest voor Donny van de Beek op het middenveld en Steven Berghuis als rechtsbuiten. Die laatste heeft een week eerder van zich doen spreken. Niet met zijn voeten, maar met zijn elleboog, die de Feyenoorder na een kleine provocatie van RKC-doelman Etienne Vaessen in diens maagstreek plantte. Hetgeen voor analist Wim Kieft in zijn column in de zaterdagkrant van *De Telegraaf* de vraag oproept wat Koeman toch met Berghuis zou moeten doen.

Kieft blikt daarbij terug op zijn eigen spelerscarrière: ‘Rinus Michels selecteerde mij eens twee jaar niet voor Oranje, vanwege een rode kaart in een WK-play-off tegen België. Koeman moet die elleboogstoot veroordelen, maar dat foute gedrag zit in het karakter van Berghuis. Tegenstanders weten dat en zullen hem zodanig provoceren dat hij gaat slaan of schoppen. Als bondscoach heb je alternatieven en kan je de afweging maken of je zo iemand nog selecteert.’

Maar Koeman kiest juist wel voor Berghuis. Vlak voor de wedstrijd maakt hij duidelijk dat hij dit doet omdat hij de hele rechterkant anders wil inrichten dan in de eerste wedstrijd tegen Noord-Ierland. ‘Daarom staat Joël Veltman ook op de rechtsbackpositie. Er is dan meer vastigheid.’ In de thuiswedstrijd in De Kuip was Denzel Dumfries nog rechtsback tegen de Noord-Ieren terwijl Steven Bergwijn op de plek van Berghuis stond. De bondscoach vindt ook dat Berghuis het maar eens moet laten zien. Met

een puike wedstrijd kan hij het elleboogverhaal doen verstommen.

De analisten Rafael van der Vaart en Pierre van Hooijdonk denken vlak voor de aftrap in Belfast dat Oranje met grote cijfers gaat winnen. Ze noemen uitslagen van 0-3 en 1-4. Tom Egbers heeft het geregeld over Ierland in plaats van Nood-Ierland. Dat is misschien te verklaren vanwege het feit dat Oranje in het verleden veel meer belangrijke wedstrijden speelde tegen de groene brigade uit het zuiden van het Ierse eiland.

Zo is daar de EK-kwalificatiewedstrijd op 12 oktober 1983. In die tijd zijn er maar zeven groepen, waaruit alleen de groepswinnaar zich voor het eindtoernooi plaatst. Nederland wil er na het gemiste WK van 1982 weer bij zijn. Het staat een jaar later, in de zomer van 1983, tweede in de kwalificatiepoule achter Spanje. Oranje moet alle wedstrijden in de herfst van dat jaar winnen. Bondscoach Kees Rijvers besluit om zijn wat halfslachtig doorgevoerde verjonging krachtiger door te zetten.

Zo maakt de 18-jarige Marco van Basten in de thuiswedstrijd tegen IJsland op 7 september 1983 zijn debuut. Het is echter een andere jongeling die in die wedstrijd de ban breekt. Ronald Koeman, anderhalf jaar ouder dan Van Basten, maakt zijn eerste doelpunt voor Oranje. De kersverse Ajacied vuurt in het Groningse Oosterpark, zijn vroegere thuishaven, net buiten de zestien meter een van zijn later zo bekend geworden kanonskogels af: recht door het midden en hard in het dak van het doel.

Een maand later staat de uitwedstrijd in Dublin op het programma. De Ieren steunen op hun sterspeler, Liam Brady, die in Italië twee landskampioenschappen met Juventus heeft gevierd en inmiddels voor Sampdoria speelt. Tegen Oranje maakt Brady een van de twee Ierse doelpunten voor rust. Een behoudend Nederland, met spelers die allemaal in de vaderlandse competitie

uitkomen, staat met 2-0 achter. Ajax is hofleverancier met zes spelers. Het is een voormalige Ajacied, de 36-jarige PEC-keeper Piet Schrijvers, die in de kleedkamer uit zijn slof schiet. Hij herinnert de jonge spelers aan 'het wonder van Leipzig' toen Nederland in 1979 een 2-1 ruststand tegen de DDR omhoog in een 2-3 overwinning en zo deelname aan het EK van 1980 afdwong. Als dat toen kon, waarom nu niet? Hij wil dat er wordt aangevallen. Het is de laatste kans. Daar moeten ze in geloven, die moeten ze pakken!

Weer is het Ronald Koeman die als middenvelder belangrijk is. Nu gooit hij in de 51^e minuut een bal voor die door de Ieren wordt weggekoft. De 21-jarige Ruud Gullit schiet in tweede instantie raak. Bij het teruglopen naar eigen helft krijgt hij een aai over zijn bol van Koeman. Maar de door de jeugd gedragen ploeg wil meer. Van Basten kopt vervolgens raak uit een corner, waarna Gullit de 2-3 binnenschiet. Het wonder is compleet. Nederland moest winnen en heeft dit, met Ronald Koeman in de gelederen, gedaan. Maar een nog groter 'wonder', de 12-1 van Spanje tegen Malta, verhindert dat dit jeugdige Nederland op het EK in Frankrijk furore kan maken. Koeman is die avond op visite bij de ouders van zijn vriendin. Na de rust, bij de stand 3-1 voor Spanje, besluit hij geen tv meer te kijken. Dit is gelopen, denkt hij. Maar als hij hoort dat het 6-1 staat, schakelt hij toch weer in. Met de ontgoocheling van de 12-1 tot gevolg. Koeman zal later zeggen dat hij ervan overtuigd is dat die uitslag is gekocht.

Tot overmaat van ramp missen Koeman en co ook het WK van 1986, mede dankzij de rode kaart van Wim Kieft in de eerste play-offwedstrijd tegen België. Na twee gemiste eindtoernooien is Oranje er bij het EK van 1988 weer bij. Omdat de eerste wedstrijd tegen de Sovjet-Unie verloren gaat, moet Nederland de volgende groepswedstrijden winnen om de halve finale te bereiken.

Al tijdens de kwalificatie heeft bondscoach Rinus Michels de

kamerindeling aangepast. Hij plaatst bewust PSV'ers bij Ajacieden op een kamer, vaak in koppeltjes van spelers die ook tijdens de wedstrijden met elkaar te maken hebben. Op het veld valt het in de tweede groepswedstrijd tegen Engeland allemaal op zijn plek. Niet alleen met de 3-1 zege, maar ook voor wat betreft het groepsproces.

Koeman zegt hier later over: 'Er was een duidelijke hiërarchie in de groep. Jongens als Koevermans, Krüzen en Suvrijn namen bijvoorbeeld makkelijk genoeg met een rol op de achtergrond. Alleen Kieft had moeite met zijn reserverol, maar de groep corrigeerde hem goed.' Michels zet ook zijn humor in. Koeman: 'We hadden een avondje met Manke Nelis, Hans van Breukelen speelde accordeon en er werd flink gedold. Michels ging ook nog zingen. Dat was heel gezellig.'

De volgende EK-wedstrijd wordt op 18 juni 1988 tegen de Ieren gespeeld. Iedereen herinnert zich de kopbal van de ingevallen Wim Kieft. Maar het is toch echt Ronald Koeman die de bal op het hoofd van Kieft plaatst. Niet met een strakke voorzet, maar met een mislukte poeier die eerst nog de grond raakt. Zo vinden de twee voormalige Ajacieden, die eerder dat jaar de Europacup I met PSV winnen, elkaar. Nederland moet winnen en doet dit ook.

Kieft verwondert zich na de wedstrijd over zijn goal: 'Het mislukte schot van Koeman had zoveel effect, dat toen ik de bal raakte hij door bleef draaien. De keeper verwachtte ook niet dat ik er nog aan zou komen, hij deed net een stap naar voren. Nee, ik heb niet gezien dat Van Basten buitenspel stond. Daarvoor ging het te snel.'

Ronald Koeman zit, met een Iers shirt aan, na de wedstrijd in de kleedkamer waar hij wordt geïnterviewd. 'Het Kanon' krijgt allerlei handdoeken en onderbroeken naar zich toegegooid. Zijn commentaar, vol droge humor: 'Die jongens van Ajax, hè. Altijd

vervelend. De eerste keer dat ze wat te vieren hebben, hè.’ Het is een wereld van verschil met zijn begintijd bij Ajax toen hij, als ‘boertje uit Groningen’, in de kleedkamer werd gedold door Amsterdamse jongens als Kieft, Van ’t Schip en Silooy. Maar Koeman wende snel en stond later in de kleedkamer zijn mannetje, zowel bij Ajax en PSV als bij Oranje.

Op het EK van 1988 wordt er pas echt feest gevierd als de Sovjet-Unie een week later wel wordt verslagen, in de finale van het EK. Rinus Michels wint na 1974 toch nog een eindtoernooi. Koeman bewondert hem om zijn tactische duidelijkheid. ‘Zo moet het en zo wil ik het.’ Maar in zijn gedragingen vindt hij hem ook wel apart: ‘Het ene moment komt hij vrolijk uit de hoek, dan weer zit hij nors voor zich uit te kijken. Maar haal geen geintjes met Michels uit. Niemand kan op de training een stapje minder doen. Michels houdt ons allemaal scherp in de gaten, maar weet ook precies wanneer hij de teugels kan laten vieren.’

Ook bij de volgende topper tegen Ierland is Koeman belangrijk. Zijn inspeelpass in de derde groepswedstrijd op het WK van 1990 leidt tot de 1-0 van Ruud Gullit. De Ieren maken nog gelijk waardoor de wedstrijd in 1-1 eindigt. Vier jaar later wint Nederland met Koeman als aanvoerder in de achtste finale op het WK in de Verenigde Staten met 2-0 van Ierland. Hoewel Oranje in beide gevallen de volgende ronde bereikt, zijn de daaropvolgende tegenstanders, respectievelijk West-Duitsland en Brazilië, te sterk. Maar tegen de Ieren wordt er, met Ronald Koeman als een van de sterkhouders van deze gouden generatie, altijd gedaan wat er moet worden gedaan. Van de kwalificatie voor het EK in 1984 tot en met het WK in 1994, van Kees Rijvers tot en met Dick Advocaat. Deze periode bestrijkt meer dan tien jaar. De 2-3 in Dublin is Koemans tweede kwalificatiewedstrijd, de 2-0 in Orlando is zijn voorlaatste wedstrijd voor Oranje. In totaal speelt Koeman 78 interlands, waarin hij 14 keer scoort.

In de voorlaatste wedstrijd van de kwalificatie voor het EK in – op dat moment nog – 2020 weet Ronald Koeman in Belfast wat hij moet doen: minstens gelijk spelen tegen Noord-Ierland. Maar het gaat erg moeizaam. Het gemis van Memphis Depay en Georginio Wijnaldum laat zich voelen. Bovendien zijn Steven Bergwijn en Donyell Malen door andere blessures thuisgebleven. Ten slotte zijn de Noord-Ieren gemotiveerd. Niet alleen omdat zij zich met een overwinning op Nederland en enkele dagen later op Duitsland rechtstreeks zouden kunnen plaatsen voor het EK, maar ook door de woorden van Koeman.

Die betitelde het spel van de Noord-Ieren na de evenzo moeizame thuiswedstrijd van een maand eerder als schandalig. ‘Het mag en ze halen het maximale uit hun kwaliteiten, maar het is verschrikkelijk om naar te kijken.’ Dat was tegen het zere been van Koemans collega Michael O’Neill, die terugsliep: ‘Ik vind het een beetje zwak van hem, gezien zijn statuut als trainer. Het is makkelijk commentaar te leveren op de andere ploeg als je zelf een selectie vol spelers van wereldklasse hebt.’

Vlak voor de return zwakt Koeman zijn woorden af: ‘Ik had het niet over hun speelstijl. Ze gaven alles, dat maakt ze heel moeilijk om te verslaan. Mijn irritatie betrof het tijdrekken. Vanaf minuut één werd er vertraagd en de scheidsrechter deed er niks tegen. Maar als ik de verkeerde woorden heb gebezigd, zeg ik sorry. Ik wilde niet respectloos zijn.’ Maar de vlieger van het tijdrekken gaat niet op. De Noord-Ieren hebben zelf gemeten dat de effectieve speeltijd in de wedstrijd in Rotterdam 57 minuten was. Dat is minder dan bij andere wedstrijden van Oranje. Koeman moet ook hier slikken: ‘Oké, dat wist ik niet. Maar de minimale toegevoegde tijd in de eerste helft was één minuut. Bij corners, vrije trappen en elke ingooi namen de Noord-Ieren alle tijd. Dat mag, maar dan verwacht ik van de scheidsrechter dat hij ingrijpt.’

In Belfast grijpt de bondscoach ook in. Net als in De Kuip

brengt hij Luuk de Jong in als stormram. In Nederland trok Depay vlak na de wissel de stand gelijk: 1-1. De Jong zorgde vervolgens in blessuretijd met een wonderlijke intikker, na zichzelf voor het doel onbedoeld een hoge voorzet te hebben gegeven, voor de bevrijdende 2-1. Tot overmaat van ramp voor de Noord-Ieren werd het ook nog 3-1.

Maar in Windsor Park loopt De Jong er wat verloren bij. Vlak voor het ingaan van de blessuretijd mag Nathan Aké als extra slot op de deur de Noord-Ieren van een doelpunt afhouden. Dan zit het goed. Aké is een garantie op minstens een gelijkspel: in zijn elf eerdere wedstrijden voor het Nederlands elftal heeft Oranje nooit verloren.

De aanwezigheid van Aké is een cadeautje van Koemans voorganger Dick Advocaat. Die riep de verdediger in mei 2017 op voor de oefenwedstrijden tegen Marokko en Ivoorkust en de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Luxemburg. Hoewel hij de Nederlandse jeugdelftallen had doorlopen, overwoog Aké om voor Ivoorkust uit te gaan komen. Dit omdat hij een Ivoriaanse vader heeft. Nadat de 22-jarige verdediger tegen Luxemburg in het veld is gekomen, kan hij niet meer voor een ander land dan Nederland uitkomen.

Het is een van de weinige dingen die goed gaan tijdens de WK-kwalificatie die is begonnen onder het bewind van Danny Blind en via het interim-bondscoachschap van Fred Grim door Dick Advocaat en zijn assistent Ruud Gullit werd voltooid. In maart 2017 is het na een 2-0 verlies tegen Bulgarije over voor Blind. De 17-jarige Matthijs de Ligt gaat twee keer in de fout.

Willem Vissers schrijft over die wedstrijd in *de Volkskrant*: ‘Het huidige Oranje speelt zichzelf kapot, door dat gekmakende breien, het ontbreken van initiatief en het gebrek aan kwaliteit dat elke poging tot versnelling in de kiem smoort. Blind wist geen variatie

op dat thema te bedenken, ook al omdat hij nooit het geluk aan zijn kant kreeg. Blind had een goed gevoel bij het opstellen van De Licht, de vervanger van de geblesseerd geraakte De Vrij. De Licht is talentvol, maar niet al te snel op de eerste meters, niet extreem wendbaar en bijna nooit werkelijk getest. Na twee fouten, die volgden op twee fouten in korte tijd bij Ajax, wisselde Blind hem tijdens de rust. Dieper kan een bondscoach bijna niet zinken in mentaal opzicht, na een dergelijke vorm van Russisch roulette met WK-kansen. Hij vertrouwde niet voor het eerst op een gevoel dat hem bedrogen achterliet. Het leek soms alsof Blind Oranje beschouwde als experimentele speeltuin, als vehikel van hoogmoed.’

Na de 4-0 oorwassing tegen Frankrijk eind augustus 2017, met spelers als Timothy Fosu-Mensah, Wesley Hoedt, Kevin Strootman en Vincent Janssen in de basis, heeft Sjoerd Mossou het in het *Algemeen Dagblad* over een voetbalcrisis die nog jaren gaat duren. Hij vergelijkt de situatie met de donkere periode van de jaren ’80. Maar die had met jonge spelers als Ruud Gullit, Marco van Basten en Ronald Koeman meer perspectief: ‘Nu is de nieuwe aanwas van toptalent in geen velden of wegen te bekennen. In de leeftijdscategorie 18-25 jaar is er niet één speler van wie je nu al kunt zeggen dat het buitencategorie is – of heel snel wordt.’

Mossou ziet geen enkel sprankje licht: ‘Deze crisis is zo veelomvattend, dat hij niet meer overzichtelijk is te verklaren. Het is een cocktail van tekorten. De jeugdopleiding, het gebrek aan leiderschap en eenduidige visie, een vleugje toeval misschien, maatschappelijke ontwikkelingen, steeds sterkere concurrentie, de financiële en sportieve teloorgang van de Eredivisie, het volkomen verdeelde Nederlandse voetballandschap, fysieke training en ontwikkeling, kunstgras, mentale weerbaarheid: alles speelt een rol, maar er zijn zoveel hele en halve problemen dat een conclusie haast niet meer te concretiseren is.’

Het wordt er niet beter op als ook de laatste strohalm door ge-

makzucht van Dick Advocaat en Ruud Gullit wordt weggeblazen. Terwijl concurrent Zweden in Wit-Rusland (met een 0-4 overwinning) aan zijn doelsaldo werkt, komt Oranje thuis niet verder dan 3-1 tegen Bulgarije. Gullit filmt na afloop in de kleedkamer met zijn mobieltje en plaatst het fragment op social media. De kijkers zien hem tevreden met gebalde vuist zijn volgers toespreken: ‘Fantastic game!’

Maar Willem van Hanegem, zijn voormalige ploeggenoot bij Feyenoord, is niet te spreken over dit Oranje. ‘Zo slecht als de afgelopen twee interlands heb ik het Nederlands elftal eigenlijk zelden zien spelen. Misschien wel nooit. Ik geloof er niet meer in. En dan zullen mensen misschien zeggen: daar is hij weer met het hoger leggen van de lat. Maar ja, Ruud Gullit filmt in de kleedkamer en praat over een fantastische wedstrijd. En als ik dan ook nog een commentator hoor zeggen dat Daley Blind zo goed speelde, omdat hij toevallig twee voorzetten gaf tegen een armetierige ploeg als Bulgarije, dan hebben we een lange weg te gaan. Wat ik tegen Frankrijk en Bulgarije heb gezien, zegt voldoende. Oranje doet voorlopig even niet meer mee.’

Van Hanegem krijgt gelijk, ook omdat Dick Advocaat het gevaar van het doelsaldo niet op waarde schat. Zweden wint op 7 oktober 2017 met maar liefst 8-0 van Luxemburg. Eerder die week was dat precies de uitslag die NOS-verslaggever Bert Maalderink aan de bondscoach voorspiegelde. De reactie van Advocaat? ‘Die winnen niet met 8-0. Wat is dat nou voor stomme vraag? 8-0. Nee, dat geloof ik echt niet.’ Nederland moet zo in de laatste kwalificatiewedstrijd met 7-0 van Zweden winnen. De teller stokt echter bij 2-0.

Ronald Koeman zou nooit filmen in de kleedkamer. Hij zou ook niet zo gemakkelijk een gesuggereerde monsteruitslag van een concurrerend land wegwuiven. Hij is gesteld op privacy, op alles

voorbereid en kiest voor zekerheid. Hij wil koste wat kost zijn doel bereiken. In Belfast lukt dat. Liever gelijk spelen dan de aanval kiezen en door een ongelukkig moment een tegendoelpunt krijgen. ‘Uiteindelijk ging ik voor een punt en daarom bracht ik Nathan Aké als extra verdediger en kopper in de slotminuten. Er zat niet meer in dan een gelijkspel en dan moet je daar genoeg mee nemen.’

De kranten zijn ditmaal vol hoop. *De Telegraaf* plaatst twee foto's van Koeman op de voorkant van het sportkatern: een van de speler die in 1988 de Coupe Henri Delauney omhooghoudt en een van de ervaren trainer die naar zijn feestvierende jongere ik kijkt. De krant kopt: ‘In 2020 als bondscoach?’ Fabian van der Poll schrijft in *NRC Handelsblad* dat Koemans eerste missie is voltooid en gaat daarbij in op zijn karaktereigenschappen: ‘Eens oogde Koeman streng en rechtlijnig, nu switcht hij makkelijker tussen de harde en zachte hand.’ Het is bijna dezelfde omschrijving van bondscoach Rinus Michels die eerder zelf door de speler Koeman is gemaakt.

In het land waar dat grootste Oranjesucces aller tijden plaatsvond, wordt nauwelijks gepraat over de Nederlandse kwalificatie voor het EK. De Duitse kranten roemen vooral hun eigen ‘Mannschaft’ die met 4-0 van Wit-Rusland wint. Het gelijkspel van de westerburen wordt vooral als nuttig gezien omdat de Duitsers zich daardoor ook plaatsen.

Vier jaar eerder was het wel anders. Toen kopte *Bild* ‘Das Holland-Drama’ en plaatste het een grapje: ‘Wat is de overeenkomst tussen Bayern-ster Arjen Robben, San Marino-aanvaller José Hirsch en Faeröer-verdediger Odmar Faerö? Juist, ze hebben komende zomer vrij.’ De analyse is hard: ‘Wie in een poule met Tsjechië, IJsland, Turkije, Kazachstan en Letland slechts vierde wordt, heeft het EK gewoonweg niet verdiend. Vier zeges, een ge-

lijkspel en vijf verliespartijen – de Nederlanders missen voor het eerst sinds 1984 een EK.’ Op social media wordt Nederland bespot en schlagerzanger PS Alex brengt het lied ‘Ohne Holland fahren wir zur EM’ uit.

Tijdens dat EK in Frankrijk zitten enkele dappere Oranje-supporters op de tribunes. Getuige hun meegebrachte spandoek hebben ze een gevoel voor humor: ‘We only do World Cups.’ Maar die hoop is twee jaar later ook verdwenen.

Terwijl Oranje in die tijd worstelt, hebben de Belgen juist een goede periode. De Rode Duivels zijn in 2014 voor het eerst sinds 2002 weer bij een eindtoernooi. Het team met jonge sterren als Eden Hazard, Kevin De Bruyne en Romelu Lukaku wordt in Brazilië in de kwartfinale uitgeschakeld door Argentinië. Twee jaar later is de kwartfinale weer het eindpunt: in Lille is Wales met 3-1 te sterk. In 2018 in Rusland strandt België pas in de halve finale tegen de latere wereldkampioen Frankrijk.

In de kwalificatie voor het volgende eindtoernooi leiden de Belgen geen enkel puntverlies. In een poule met onder meer Rusland, Schotland, Cyprus, Kazachstan en San Marino is het doelsaldo 40 doelpunten voor en 3 tegen. Onder leiding van bondscoach Roberto Martínez, de trainer die in 2016 door Ronald Koeman bij Everton is opgevolgd, staat België eerste op de FIFA-ranglijst.

In de Belgische kranten gaat het vooral over de vraag hoe goed de Belgen zijn. *Het Nieuwsblad* tekent graag de woorden van keeper Thibaut Courtois op die vindt dat ze nog beter zijn geworden dan op het WK in Rusland. De bepalende spelers hebben in ieder geval de juiste leeftijd om eens een groot toernooi te winnen: als het EK in 2021 wordt gehouden is Hazard 30, De Bruyne 29 en Lukaku 28 jaar. De achterhoede kan echter een probleem worden met Jan Vertonghen en Toby Alderweireld die respectievelijk 34 en 32 jaar zullen zijn.

Na de plaatsing van Oranje voor het EK wordt Koeman in *De Standaard* geprezen. ‘Hij gaf zijn spelers de opdracht meer verticaal en direct voetbal te spelen. Van zijn aanvallende spelers vroeg hij meer variatie. En daarbovenop durfde Koeman wat vroeger in Nederland niemand durfde: hij paste zich aan aan de tegenstander.’

Of Oranje Europees kampioen wordt? Dat zal volgens de zuiderburen afhangen van de manier waarop de ploeg van Koeman met de hooggespannen verwachtingen omgaat. ‘Misschien moet iemand Nederland eraan herinneren dat de enige keer dat Oranje de titel pakte – in 1988 – er bijna geen verwachtingen waren.’

In dat jaar boekt Ronald Koeman onder leiding van Guus Hiddink zijn eerste grote Europese succes als clubspeler: de winst van de Europacup I met PSV tegen Benfica. Het is ook onder Hiddink dat Koeman zijn eerste schreden als trainer zet. Hij tekent in maart 1997 een contract bij de KNVB, in aanloop naar het WK van 1998 in Frankrijk.